

Juridiskās palīdzības
administrācija

**2020.gada
publiskais pārskats**

Rīga, 2021

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA.....	3
1.1. Iestādes statuss, funkcijas un darbības virzieni.....	3
1.2. Informācija par pārskata perioda prioritāro pasākumu un iestādes stratēģijas izpildi	4
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI	6
2.1.Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	6
2.2. Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība	9
2.2.1. Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība civillietās, Satversmes tiesas procesā un noteiktu kategoriju administratīvajās lietās	9
2.2.2. Juridiskās palīdzība kriminālprocesā.....	16
2.3. Valsts kompensācija cietušajiem	17
2.4. Informatīvā tālruņa cietušo atbalstam 116006 darbības nodrošināšana	22
2.5. Darbība, nodrošinot izmaksāto līdzekļu piedziņu	23
2.5.1. Valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai izmaksāto līdzekļu piedziņa	23
2.5.2. Valsts kompensācijās cietušajiem izmaksāto līdzekļu piedziņa	24
2.6. Veiktie pasākumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanai.....	26
3. PERSONĀLS	28
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	30
5. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2021.GADĀ.....	31

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes statuss, funkcijas un darbības virzieni

Juridiskās palīdzības administrācija (turpmāk - JPA) ir tieslietu ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. JPA darbu vada tās direktors. Direktora tiešā pakļautībā ir Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļas vadītājs, direktora vietnieks un struktūrvienību vadītāji. JPA darbības nodrošināšanai apstiprinātas 34 amata vietas un izveidotas šādas struktūrvienības:

1. Administratīvās un finanšu vadības nodaļa;
2. Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļa;
3. Juridiskā nodaļa;
4. Piedziņas nodaļa;
5. Lietvedības nodaļa.

Saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu, likumu „Par valsts kompensāciju cietušajiem” un Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumiem Nr.869 „Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums” JPA funkcijas ir apsaimniekot līdzekļus, kas paredzēti valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai un valsts kompensācijām cietušajiem, kā arī nodrošināt noziedzīgos nodarījumos cietušos ar informatīvu atbalstu. Funkciju izpildes nodrošināšanai JPA veic šādus uzdevumus:

1. veicina fiziskās personas tiesības uz taisnīgu tiesas aizsardzību, nodrošinot valsts garantētas juridiskās palīdzības saņemšanu:
 - a) maznodrošinātām un trūcīgām personām;
 - b) personām, kuras atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā;
 - c) personām, kuru īpašā situācija liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību,
 - d) personām, kuru īpašuma stāvoklis un ienākumu līmenis uzskatāms par atbilstošu juridiskās palīdzības piešķiršanai;
 - e) patvēruma meklētājiem;
 - f) ārzemniekiem, kuri Imigrācijas likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā ir pakļauti izraidīšanas procedūrai;
 - g) trauksmes cēlējiem;
2. nodrošina finansiālo atbalstu Latvijas valstspiederīgajiem juridiskās palīdzības saņemšanai ārvalstīs;
3. izmaksā valsts kompensācijas cietušajiem tīšos noziedzīgos nodarījumos;

4. normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos nodrošina valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai un valsts kompensācijām izmaksāto valsts budžeta līdzekļu piedziņu;
5. izveido un uztur Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un Valsts kompensācijas reģistru informācijas sistēmas (valsts informācijas sistēma (-s) turpmāk arī – VIS);
6. nodrošina tālruņa 116006 "Palīdzības dienests noziegumu upuriem" darbību, slēdzot deleģēšanas līgumu ar biedrību "Skalbes".

JPA 2021. gadā aprit 15 gadi kopš tās izveides. Šo gadu laikā pieredzējušu kolēģu vadībā un sadarbībā ar juridiskās palīdzības sniedzējiem, valsts un pašvaldību iestādēm ir izveidots stabils mehānisms JPA uzdevumu īstenošanai, kurus plānots paplašināt atbilstoši valsts deleģētajai funkcijai.

1.2. Informācija par pārskata perioda prioritāro pasākumu un iestādes stratēģijas¹ izpildi

Nr.	Uzdevums	Rezultāts
1.	Izstrādāt jaunu deleģēšanas līgumu ar biedrību "Skalbes" tālruņa 116006 "Palīdzības dienests noziegumu upuriem" darbības nodrošināšanai 2020. - 2025.gadam (stratēģijas 1.2.2.4 2.uzdevums).	Veikta biedrības "Skalbes" deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma izpildes, t.sk. efektivitātes analīze, izvērtējot tālruņa 116006 "Palīdzības dienests noziegumu upuriem" darbību. Izstrādāti un iesniegti Tieslietu ministrijai priekšlikumi par iespējamajiem valsts pārvaldes uzdevuma optimizācijas scenārijiem. 2020.gada 30.septembrī noslēgts jauns deleģēšanas līgums Nr.2-18.20/10 ar biedrību "Skalbes".
2.	Virzīt priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, lai paplašinātu personu loku, kurām ir tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību, ieviešot daļējās valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sistēmu, nodrošinot priekšlikumu iesniegšanu valsts budžeta veidošanas procesā nākamajam plānošanas periodam (stratēģijas 1.2.1.4. 2.uzdevums).	Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums atsevišķās civillietu kategorijās, kurās ir ieviests advokātu civilprocess (proti, lietās, kurās personas pirmās instances tiesā un apelācijas instances tiesā lietas ved pašas vai ar advokāta starpniecību (Civilprocesa likuma 82. ¹ pants)) paredz daļējās valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sistēmu, personām noteiktā apmērā veicot līdzmaksājumu par pakalpojuma saņemšanu, tādējādi paplašinot personu loku, kas var saņemt juridisko palīdzību (izpildīts stratēģijas 1.2.1.4. 1.uzdevums). Ievērojot to, ka paplašinājums attiecas uz personām, kurām strīds ir noteiktas kategorijas lietās, tika turpināts darbs saistībā ar daļējās juridiskās palīdzības sistēmas attiecināšanu uz visām lietu kategorijām. Ir izstrādāti un Tieslietu

¹ Juridiskās palīdzības administrācijas stratēģija 2019.-2020.gadam, 2018.gada 27.decembrī ir apstiprinājis tieslietu ministrs <https://jpa.gov.lv/uploads/filedir/jpastratija2019-2020.pdf>

	<p>Pabeigts iepriekšējā perioda iesāktais uzdevums – pārskatīt atlīdzības apmēru par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu (stratēģijas 1.2.1.4. 3.uzdevums).</p>	<p>ministrijai iesniegti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos, ietverot arī ietekmes uz valsts budžetu un iestādes kapacitāti izvērtējumu.</p> <p>Veikts izvērtējums saistībā ar juridiskās palīdzības sniedzēju atlīdzības sistēmu, praksē konstatētajām nepilnībām, kā arī veikta juridiskās palīdzības sniedzēju aptauja. Izstrādāti un iesniegti priekšlikumi Tieslietu ministrijai par juridiskās palīdzības sniedzēju atlīdzības apmēra palielināšanu atsevišķās pozīcijās un papildus atlīdzināmo izdevumu pozīcijās, kā arī juridisko konsultāciju pieļaujamā apjoma vienas lietas ietvaros palielināšanu. Minētie priekšlikumi ir izdiskutēti ar Tieslietu ministriju, sagatavots grozījumu projekts, kas ir atbalstīts Ministru kabineta 2021.gada 29.jūnija sēdē un stāties spēkā 2021.gada 1.jūlijā.</p>
3.	<p>Nodrošināt līdzdalību Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta programmas ietvaros īstenotā projekta “Pieejas tiesai stiprināšana Latvijā, veicinot mediācijas un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pakalpojumus, kā arī atbalstot tiesu politikas attīstību un paaugstinot tiesas vadības kvalitāti” aktivitātēs.</p>	<p>Sadarbībā ar Tieslietu ministriju un Tiesu administrāciju tika veikts visaptverošs valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sistēmas pētījums, kā arī tika īstenots pilotprojekts ar mērķi izvērtēt iespēju ieviest primāro juridisko palīdzību, nodrošinot juridiska rakstura konsultāciju sniegšanu iedzīvotājiem neatkarīgi no to īpašuma stāvokļa un ienākumu līmeņa.</p>
4.	<p>Turpināt pilnveidot pārziņā esošo VIS funkcionalitāti, lai nodrošinātu informācijas apstrādes procesa efektivitāti un uzlabotu lietotāju pārvaldības un drošības, t.sk.incidentu atklāšanas un novēršanas risinājumus (stratēģijas 1.3.4.uzdevums).</p>	<p>Līdz 2021.gada 1.jūlijam ekspluatācijā ieviesta VIS atjaunotā programmatūra (produkcijas vidē), radot arvien plašāku procesu elektronisku pārvaldi, kas sevī ietver arī auditācijas pierakstu veidošanu.</p> <p>Pārskata periodā izstrādāta koncepcija juridiskās palīdzības sniedzēju iesniegto apmaksas dokumentu iesniegšanai un apstrādei tikai elektroniski, sagatavotas rekomendācijas informācijas sistēmas izmaiņu izstrādes procesam. Izstrādāti priekšlikumi IKT risinājumiem.</p>
5.	<p>Stiprināt iekšējo risku pārvaldības sistēmu, nodrošinot personāla kvalifikācijas celšanu un risku monitoringu.</p>	<p>Tika definētas mācību vajadzības 2020.gadam, kopumā nodrošinot 11 nodarbinātajiem kvalifikācijas celšanu risku vadības jomā.</p>

Covid – 19 infekcijas radītās pandēmijas dēļ, kas būtiski ietekmēja gan valsts pārvaldes iestāžu darbību, gan noteica dažādus ierobežojumus – 2020.gadā vērojams objektīvs iesniegto pieprasījumu skaita samazinājums. Tajā pašā laikā nav mazinājusies klientu apmierinātība ar

saņemto JPA pakalpojumu, neskatoties uz apstākli, ka pakalpojuma pieprasīšanas iespēja tika organizēta attālināti. Izmantoti un attīstīti elektroniskās saziņas veidi, attīstot piekļuves kanālus, plašāk izmantojot www.latvija.lv sniegtās iespējas, JPA bezmaksas informatīvo tālrūni 80001801. Bezmaksas informatīvo tālrūni 80001801 2020.gadā izmantoja par 6% vairāk iedzīvotāju, nekā 2019.gadā.

Attālināts sniedzamā pakalpojuma apjoms tika paplašināts, organizējot arī attālinātas juristu konsultācijas, kuru ietvaros ikvienai personai tika nodrošināta iespēja saņemt attiecīgu juridisku informāciju un skaidrojumu par strīda risināšanas iespējām (detalizētāk skatīt pārskata 2.sadaļu). Juridisku konsultāciju saņemšanai tika izmantots biedrības “Skalbes” bezmaksas tālrunis 116006 “Palīdzības dienests noziegumu upuriem” un tiešsaistes konsultāciju rīks. Par minētajām aktivitātēm sabiedrībai savlaicīgi tika sniegta informācija, kā arī informēti sadarbības partneri, lai pēc iespējas sasniegtu JPA pakalpojumu saņēmēju mērķauditoriju. JPA rīkotās akcijas juridiskās palīdzības sniegšanai piesaista arvien plašāku interesentu loku, kas nozīmē, ka JPA uzsāktais darbības virziens funkciju paplašināšanas jomā ir nepieciešams un būtisks personas pamattiesību nodrošināšanai.

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1.Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

JPA budžetu 2020.gadā veidoja valsts budžeta apakšprogramma – 03.03.00 “Juridiskās palīdzības nodrošināšana”.

JPA kopējais valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2019.gadā	2020.gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 150 173	4 259 858	3 950 348
1.1.	Dotācijas	4 150 173	4 253 858	3 905 273
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	6 000	75
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	4 150 173	4 259 858	3 950 348
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 148 013	4 256 858	3 950 348
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 911 434	3 014 501	2 662 992
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-

2.1.3.	<i>subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti</i>	1 236 579	1 242 357	1 242 356
2.1.4.	<i>kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība</i>	-	-	-
2.1.5.	<i>uzturēšanas izdevumu transferti</i>	-	-	-
2.2.	<i>izdevumi kapitālieguldījumiem</i>	2 160	3 000	0

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība

Piešķirtais finansējums valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai 2020.gadā bija EUR 1 677 246, finansējums apgūts 99,7 % apmērā.

Valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai izmaksātie valsts budžeta līdzekļi

<i>Budžeta līdzekļu izmaksa</i>	<i>2019.gadā (EUR)</i>	<i>2020.gadā (EUR)</i>	<i>+/-</i>	<i>+/- %</i>
<i>Izmaksātie budžeta līdzekļi (kopā)</i>	1 912 508	1 671 322	-241 186	-12,6
<i>Administratīvajās lietās</i>	13 857	13 367	-490	-3,5
<i>Civillietās</i>	108 509	88 702	-19807	-18,3
<i>Krimināllietās pēc procesa virzītāja uzaicinājuma</i>	1 778 248	1 560 132	-218 116	-12,3
<i>Ārstniecības likuma 68.¹ panta kārtībā</i>	10 708	8 481	-2 227	-20,8
<i>Satversmes tiesas procesā</i>	1 186	640	-546	-46,0

Valsts kompensācija cietušajiem

Piešķirtais finansējums valsts kompensācijās cietušajiem 2020.gadā bija EUR 1 131 760, finansējums apgūts 100,0 %.

Valsts kompensācijās izmaksātie valsts budžeta līdzekļi

<i>Budžeta līdzekļu izmaksa</i>	<i>2019.gadā (EUR)</i>	<i>2020.gadā (EUR)</i>	<i>+/-</i>	<i>+/- %</i>
<i>Izmaksātie budžeta līdzekļi (kopā)</i>	1 131 760	1 131 760	0	0,0
<i>Personas nāve</i>	173 612	113 592	-60 020	-34,6
<i>Aizskarta personas tikumība vai dzimumneaizskaramība</i>	398 587	483 831	85 244	21,4
<i>Smagi miesas bojājumi</i>	223 421	210 961	-12 460	-5,6
<i>Cilvēku tirdzniecība</i>	7 310	3 870	-3 440	-47,1
<i>Vidēja smaguma miesas bojājumi</i>	328 830	319 506	-9 324	-2,8

Pārskats par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu un valsts kompensācijām cietušajiem

Nr.	2019.g.	2020.g.	+/-	+/- %
<i>Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība</i>				

1.	<i>Iesniegumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam</i>	1 414	1 146	-268	- 19,0
2.	<i>Lēmumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību (piešķiršanu un atteikšanu)</i>	1 284	1 042	- 242	- 18,8
3.	<i>Pozitīvie lēmumi (par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu) no pieņemto lēmumu kopskaitā, %</i>	72,4	69,5	-2,9	-4,0
4.	<i>Lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pārtraukšanu</i>	194	148	- 46	- 23,7
5.	<i>Juridiskās palīdzības sniedzēji (pārskata perioda beigās)</i>	147	137	- 10	- 6,8
5.1.	<i>t.sk. zvērināti advokāti</i>	106	96	-10	- 9,4
5.2.	<i>t.sk. zvērinātu advokātu palīgi</i>	10	12	2	20,0
5.3.	<i>t.sk. juristi</i>	29	28	-1	- 3,4
5.4.	<i>t.sk. augstskolas</i>	1	1	-	-
5.5.	<i>t.sk. biedrība vai nodibinājums</i>	1	0	-1	-
6.	<i>Saņemto paziņojumu par sniegto juridisko palīdzību skaits</i>	22 068	18 833	- 3 235	- 14,7
6.1	<i>t.sk., pamatojoties uz norīkojuma izpildi</i>	1 808	1 295	- 513	- 28,4
6.2.	<i>t.sk. kriminālprocesā</i>	20 109	17 419	- 2 690	- 13,4
7.	<i>Izmaksātie līdzekļi par juridiskās palīdzības sniegšanu, euro</i>	1 912 508	1 671 322	- 241 186	- 12,6
8.	<i>Piedzītie valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai izmaksātie līdzekļi (ar administratīvajiem lēmumiem), euro</i>	563	618	55	9,8
Valsts kompensācijas cietušajiem					
9.	<i>Valsts kompensācijas pieprasījumi</i>	843	735	- 108	- 12,8
10.	<i>Lēmumi par valsts kompensāciju (izmaksāšanu vai atteikumu)</i>	833	727	-106	- 12,7
11.	<i>Personu, kuras saņēmušas valsts kompensāciju, skaits</i>	758	658	-100	- 13,2
12.	<i>Pozitīvie lēmumi (par valsts kompensāciju izmaksāšanu) pieņemto lēmumu kopskaitā, %</i>	90,9	90,5	-0,4	- 0,4

13.	<i>Valsts kompensācijās izmaksātie līdzekļi, euro</i>	1 131 760	1 131 760	0	0,0
14.	<i>Piedzītie valsts kompensācijās izmaksātie līdzekļi, euro</i>	279618	276216	-3402	- 1,6
<i>Cits</i>					
15.	<i>Iesniegumu skaits</i>	74	67	- 7	- 9,5
16.	<i>Informatīvo pasākumu skaits</i>	5	5	0	0,0
17.	<i>Uz bezmaksas informatīvo tālruni 8000 1801 saņemto zvanu skaits</i>	4771	5060	289	6,1

2.2. Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība

2.2.1. Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība civillietās, Satversmes tiesas procesā un noteiktu kategoriju administratīvajās lietās

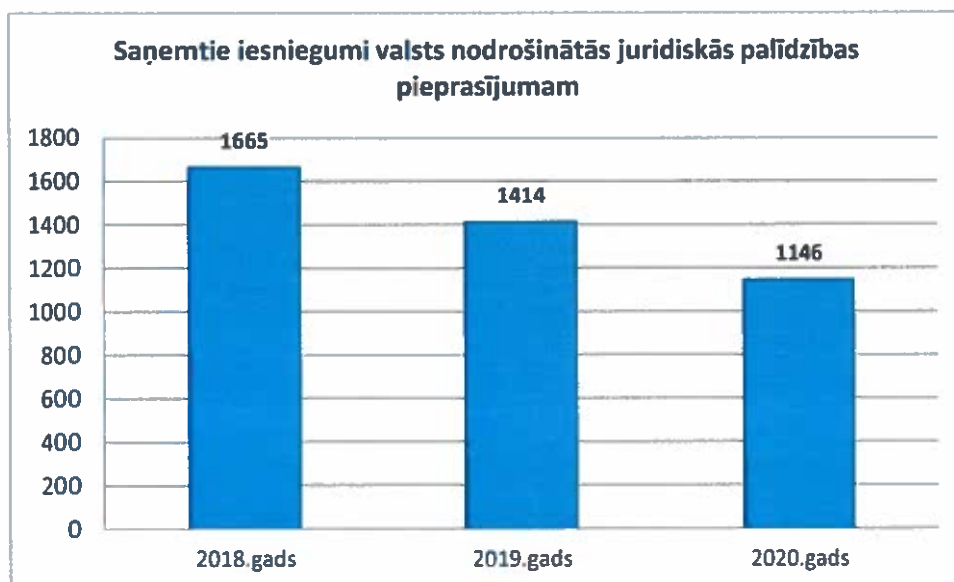
Atbilstoši Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumam JPA uzdevums ir nodrošināt juridisko palīdzību maznodrošinātām un trūcīgām personām, personām, kuras pēkšņi nonākušas tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tām liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (stihisku nelaimju, nepārvaramas varas vai citu no personas neatkarīgu apstākļu dēļ), atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā vai kuru īpašuma stāvoklis un ienākumu līmenis būtu uzskatāms par atbilstošu daļējās juridiskās palīdzības piešķiršanai, trauksmes cēlējiem.

JPA veic apmaksu par sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās, administratīvajās lietās, Satversmes tiesas procesā un kriminālprocesā (par personu aizstāvību un cietušo pārstāvību).

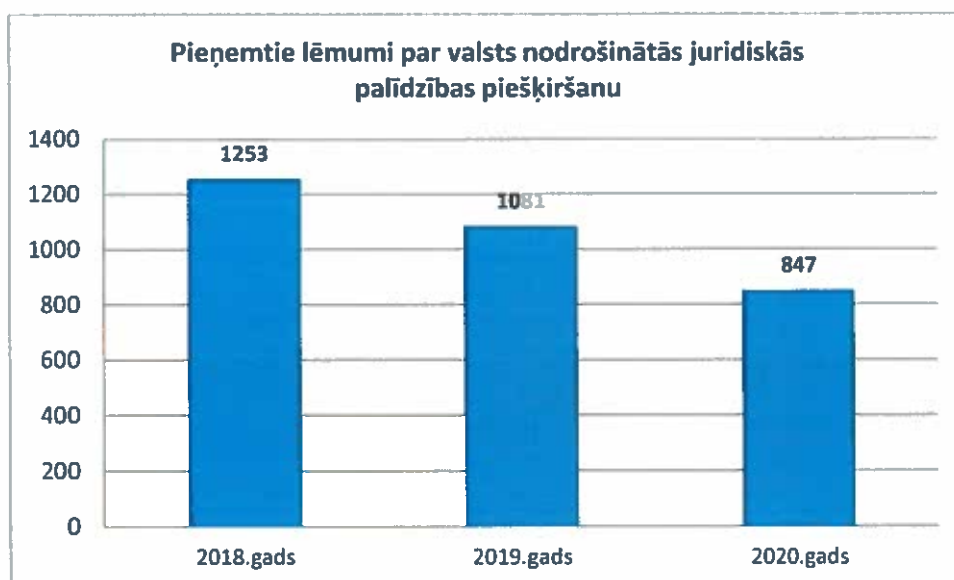
Samaksa par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu tika nodrošināta saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību”.

Pārskata periodā:

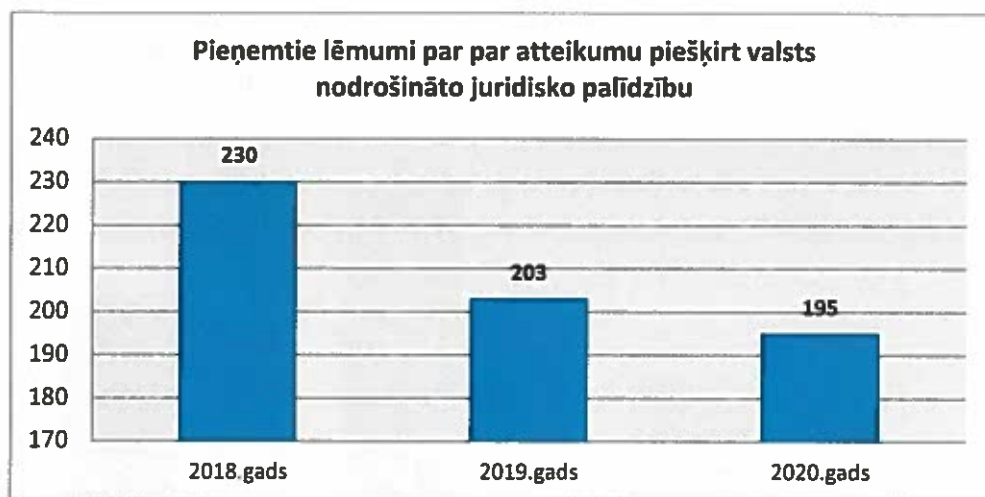
1) saņemti **1 146** iesniegumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam, kas ir par 19,0 % mazāk nekā 2019.gadā;

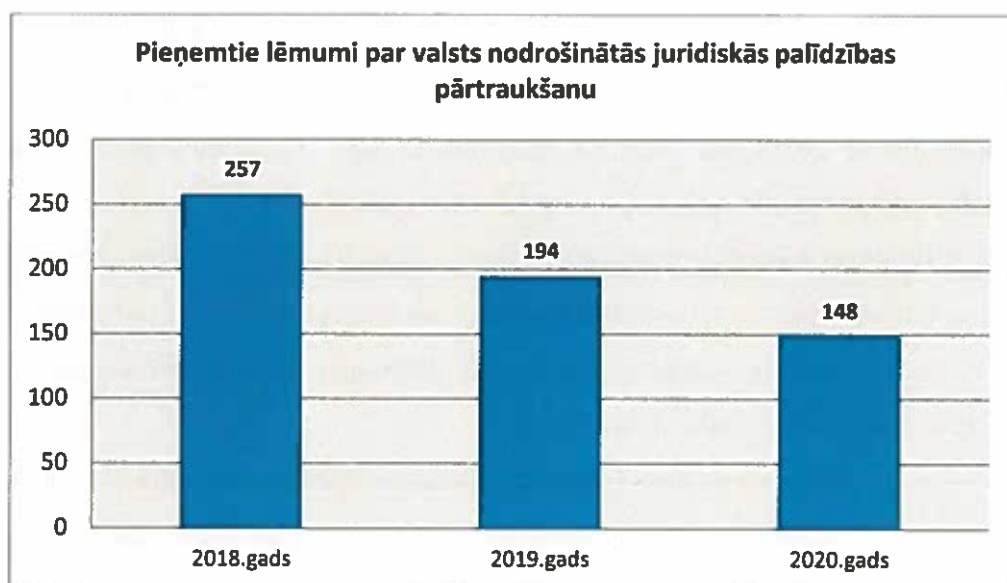
2) pieņemti **847** lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu, kas ir par 21,6 % mazāk nekā 2019.gadā;

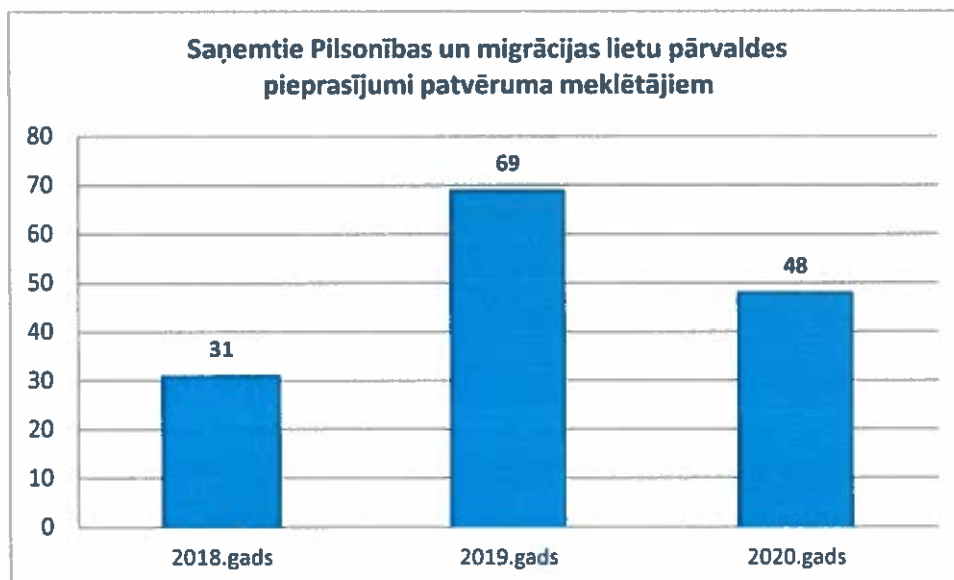
3) pieņemti **195** lēmumi par atteikumu piešķirt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, kas ir par 3,9 % mazāk nekā 2019.gadā;

4) pieņemti 148 lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pārtraukšanu, kas ir par 23,7 % mazāk nekā 2019.gadā;

5) saņemti 48 Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pieprasījumi nodrošināt juridisko palīdzību patvēruma meklētājiem, kas ir par 30,4 % mazāk nekā 2019.gadā.

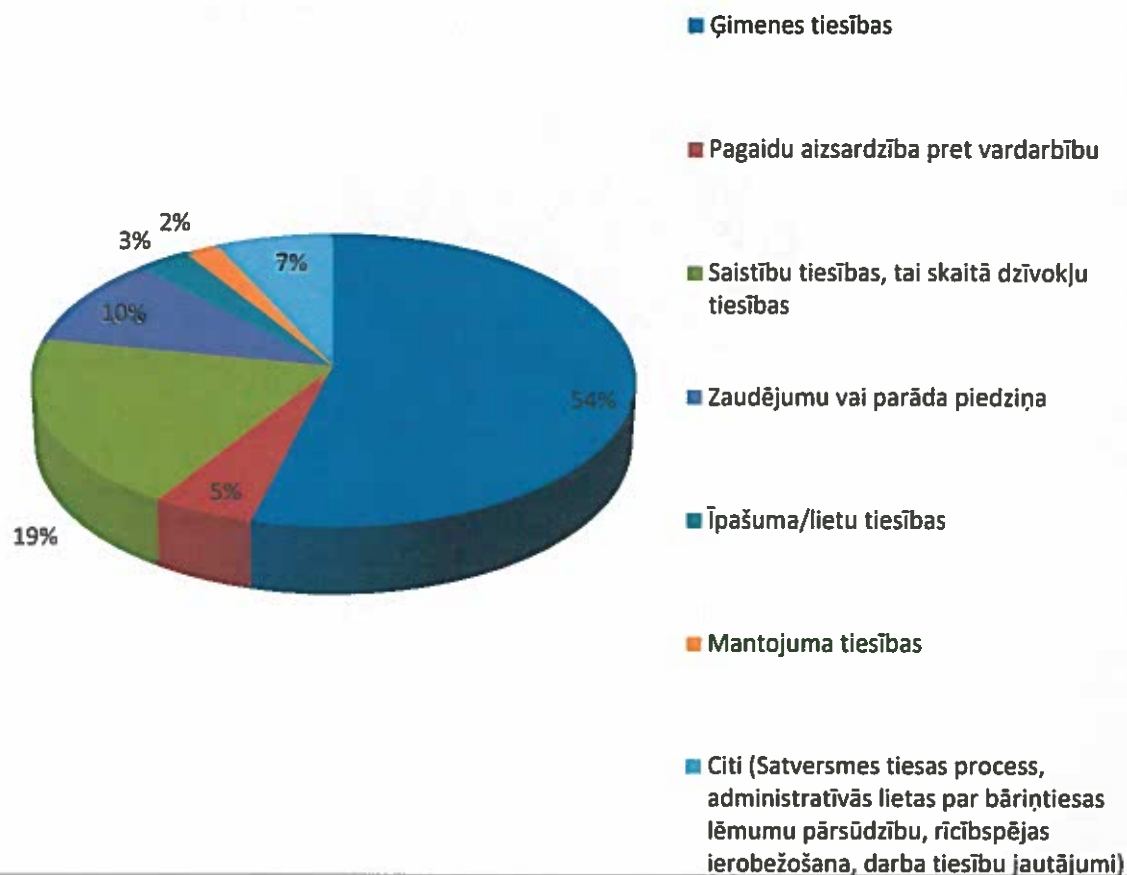

Novērojams pieņemto lēmumu skaita samazinājums salīdzinājumā ar 2019.gadu, kas skaidrojams ar kopējo pieprasījumu skaita samazināšanos, kā arī valstī izsludināto ārkārtējo situāciju. Attiecībā uz lēmumiem par juridiskās palīdzības pārtraukšanu – skaita samazinājums skaidrojams ar 2020.gada 20.martā pieņemto likumu “Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā” (stājies spēkā 2020.gada 22.martā), kas paredz, ka laikā, kamēr valstī izsludināta ārkārtējā situācija sakarā ar Covid-19 izplatību, izziņas par atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas personas statusam derīguma termiņš uzskatāms par pagarinātu.

Strīdu un lietu kategoriju loks, kuru risināšanai ir nepieciešama juridiskā palīdzība, joprojām dažāds, ar zemāk minēto pārsvaru:

- ģimenes tiesībās (piemēram, laulības šķiršana, uzturlīdzekļu piedziņa bērnam vai savam uzturam, paternitātes noteikšana, paternitātes pieņēmuma apstrīdēšana, saskarsmes tiesību noteikšana, pagaidu aizsardzība pret vardarbību u.c.);
- saistību tiesībās un dzīvokļa tiesībās (īres un komunālo pakalpojumu samaksas strīdi, dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana un izlikšana no tās u.c.);
- zaudējumu un parāda piedziņas jautājumos;
- darba tiesībās (atjaunošana darbā, nesamaksātās darba algas samaksa, kompensāciju piedziņa);
- administratīvajās lietās, personai pārsūdzot bāriņtiesas lēmumu par bērnu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.

2020.gadā pieņemtie lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu

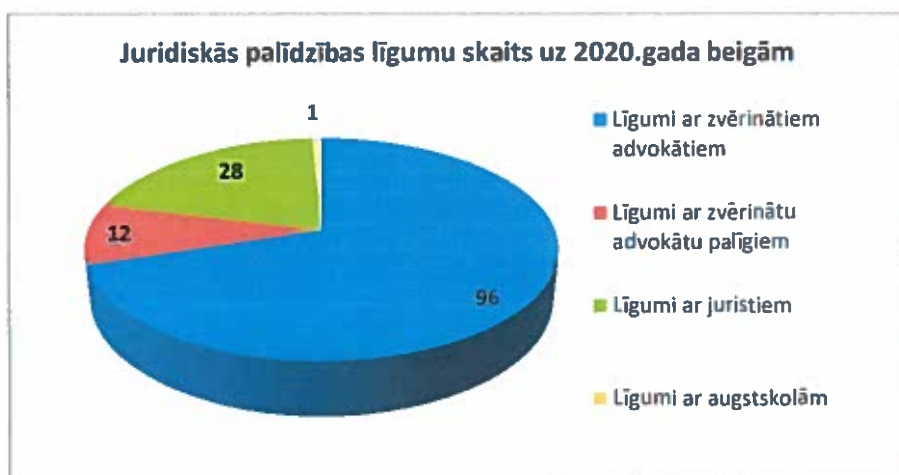
Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanu administratīvajās lietās bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros 2020.gadā ir saņemti 10 iesniegumi.

Saistībā ar juridisko palīdzību pārrobežu civillietās pārskata periodā pārsūtīti 3 juridiskās palīdzības pieprasījumi uz citām ES dalībvalstīm (Austriju un Lielbritāniju).

Satversmes tiesas procesā saņemti 7 pieprasījumi un daļējā juridiskā palīdzība nodrošināta vienā advokātu civilprocesa lietā. 2020.gadā saņemti 4 pieprasījumi nodrošināt juridisko palīdzību trauksmes cēlējiem.

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās (t.sk. pārrobežu strīdos), administratīvajās lietās (pārsūdzības procedūrās patvēruma piešķiršanas procesa ietvaros, lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu, lēmumu par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanas ietvaros, bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros, kā arī lietās, pamatojoties uz tiesas (tiesneša) pieņemto lēmumu) un Satversmes tiesas procesā nodrošina, slēdzot juridiskās palīdzības līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem. Pārskata perioda beigās JPA bija noslēgti 137 juridiskās

palīdzības līgumi (no tiem, 96 ar zvērinātiem advokātiem, 12 ar zvērinātu advokātu palīgiem, 28 ar juristiem un 1 ar augstskolu).

Juridiskās palīdzības sniedzēju skaits 2020.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu, ir samazinājies par 4,5%. Joprojām vairākos Latvijas reģionos juridiskās palīdzības sniedzēji nav izteikuši vēlmi sadarboties ar JPA, līdz ar to personām tiek norīkoti juridiskās palīdzības sniedzēji, kuru prakses vietas ir citur.

2020.gadā JPA bija noslēgusi vidēji 142 līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem. Gada sākumā tie bija 147 līgumi, savukārt līdz gada beigām noslēgto līgumu skaits bija samazinājies par 10 līgumiem. 2020.gadā JPA sadarbību pārtrauca ar 23 juridiskās palīdzības sniedzējiem – 19 no tiem izvēlējās nepagarināt noslēgto līgumu par juridiskās palīdzības sniegšanu, 3 juridiskās palīdzības sniedzējiem JPA uzteikusi līgumu, savukārt ar 1 juridiskās palīdzības sniedzēju līgums izbeigts, abpusēji vienojoties. Bieži vien juridiskās palīdzības sniedzēji izvēlas nepagarināt juridiskās palīdzības līgumus noslodzes dēļ.

Lai gan ievērojams skaits juridiskās palīdzības sniedzēju izlēmuši neturpināt sadarbību ar JPA un 1 gadījumā JPA pieņēmusi lēmumu par atteikumu slēgt juridiskās palīdzības līgumu, pārskata periodā ir noslēgti 13 jauni juridiskās palīdzības līgumi, tostarp ar 2 juridiskās palīdzības sniedzējiem, kas jau iepriekš bija sadarbojušies ar JPA.

Ar mērķi noskaidrot klientu apmierinātību ar iestādes sniegto pakalpojumu un nodrošināto juridisko palīdzību JPA regulāri veic valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņēmēju aptaujas. Apkopotie aptauju rezultāti ir pieejami JPA tīmekļa vietnē² un liecina par klientu apmierinātību un pateicību par saņemto pakalpojumu un tā kvalitāti.

Salīdzinot sūdzību skaitu pēdējos gados, secināms, ka tam ir tendence samazināties. Pārskata periodā saņemtas 9 sūdzības par juridiskās palīdzības sniedzējiem, kas ir par 10 sūdzībām mazāk nekā iepriekšējā gadā. Saņemtajās sūdzības juridiskās palīdzības saņēmēji

² Pieejams: <https://jpa.gov.lv/darbibas-rezultati>

pauž neapmierinātību par juridiskās palīdzības sniedzēju un vienlaikus arī lūdz norīkot citu juridiskās palīdzības sniedzēju.

Izvērtējot sūdzībās norādītos iemeslus, kuru dēļ tiek lūgts norīkot citu juridiskās palīdzības sniedzēju, secināms, ka pamatā tiek minēta nekvalitatīvi sniegta juridiskā palīdzība (piemēram, juridiskās palīdzības sniedzējs nav ieradies uz tiesas sēdi, ignorē lūgumus sagatavot dokumentus iestādēm un tiesai) un sadarbības problēmas starp juridiskās palīdzības sniedzēju un saņēmēju (piemēram, juridiskās palīdzības sniedzējs izturējies rupji, nav atbildējis uz zvaniem un īsziņām, nav izveidojusies komunikācija un sadarbība).

Joprojām problēmas juridiskās palīdzības saņēmēja un sniedzēja sadarbībā rada juridiskās palīdzības saņēmēja uzskats par viņam vēlamu lietas rezultātu un uzstādījuma lietas virzībai nesakrītība ar juridiskās palīdzības sniedzēja vērtējumu par konkrētās lietas risinājumu un paredzamo rezultātu.

Pamatojoties uz sūdzību analīzi, nevar apgalvot, ka juridiskā palīdzība būtu nekvalitatīva. Iesniegto sūdzību skaits 2020.gadā ir zemākais pēdējos gados. JPA 2020.gadā 4 gadījumos no 9 norīkojusi juridiskās palīdzības saņēmējam citu juridiskās palīdzības sniedzēju. Tātad, lai arī vairums sūdzību tiek atzītas par nepamatotām, JPA katrā gadījumā izvērtē lietas apstākļus un nepieciešamību norīkot citu juridiskās palīdzības sniedzēju. Pārskata periodā no juridiskās palīdzības sniedzējiem par sniegto juridisko palīdzību pēc JPA norīkojuma (civillietās, administratīvajās lietās un Satversmes tiesas procesā) saņemti 1298 paziņojumi.

Lai veicinātu ikviena iedzīvotāja informētību par savām tiesībām un tiesisko interešu aizsardzību, kā arī nodrošinātu juridisku atbalstu strīdu risināšanā un iespējamo seku savlaicīgā novēršanā, JPA sadarbībā ar juridiskās palīdzības sniedzējiem un biedrību "Skalbes" no š.g. 18.maija līdz 29.maijam, no 8.jūnija līdz 19.jūnijam un no 1. septembra līdz 30. novembrim organizēja bezmaksas attālinātas juridiskās konsultācijas iedzīvotājiem.

Minētā JPA iniciatīva atbalstīta, ievērojot ārkārtējo situāciju, noteiktos ierobežojumus un nepieciešamību nodrošināt iedzīvotājiem juridisku atbalstu, kas ir pieejams ikvienam, neatkarīgi no ienākumu līmeņa. Konsultācijas JPA organizēja, piesaistot juridiskās palīdzības sniedzējus, ar kuriem noslēgts juridiskās palīdzības līgums, izmantojot bezmaksas informatīvā tālruņa 116006 infrastruktūru (telefonlīnija un interaktīva komunikācijas platforma), kas izveidota cietušo personu informatīvajam atbalstam un darbojas atbilstoši noslēgtajam deleģēšanas līgumam starp JPA un biedrību "Skalbes" (Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 19.pants).

Konsultāciju sniegšanas periodos kopā sniegtas 1317 attālinātas konsultācijas un juridiskās palīdzības sniedzējiem par konsultācijām izmaksāti 15 328 *euro*.

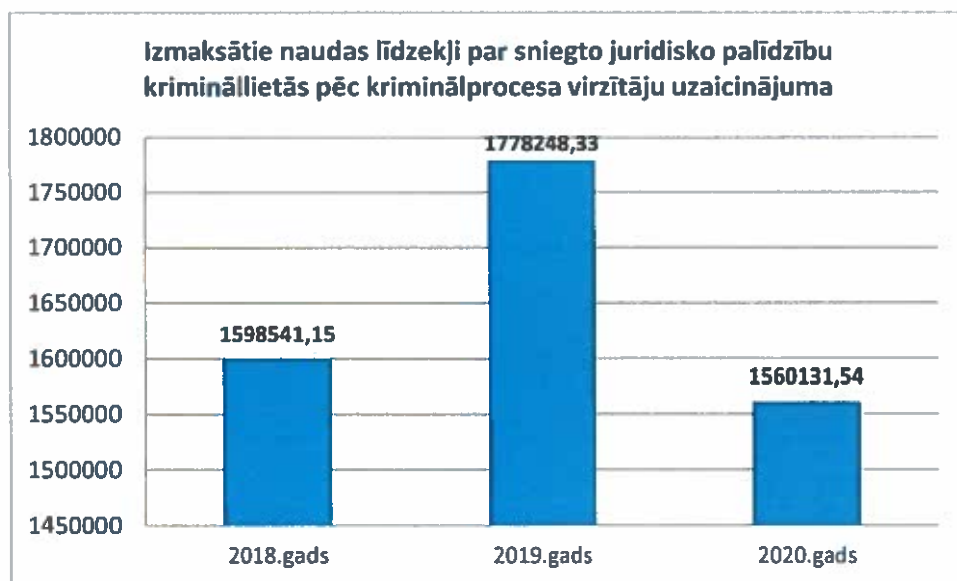
Vēršoties pēc juristu palīdzības, iedzīvotāji visvairāk vēlējas noskaidrot savas tiesības ģimenes strīdu risināšanā, kā arī saistībā ar īpašumtiesībām, mantojuma tiesībām, saistību izpildi, darba strīdiem, parādu piedziņu un zvērinātu tiesu izpildītāju rīcību. Apkopojot informāciju par to, kādai ienākumu grupai zvanītāji atbilst, secināts, ka attālinātas konsultācijas izmantoja dažādu ienākumu personu grupu iedzīvotāji, visvairāk, kuru ienākumi ir minimālās mēneša darba algas apmērā vai pārsniedz to (liela daļa izvēlējas nenorādīt savu ienākumu apmēru).

2.2.2. Juridiskās palīdzība kriminālprocesā

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība kriminālprocesos (aizstāvība/pārstāvība) tiek nodrošināta Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

Pārskata periodā JPA no juridiskās palīdzības sniedzējiem saņēma 17 419 paziņojumus par sniegto juridisko palīdzību krimināllietās pēc kriminālprocesa virzītāju uzaicinājuma.

Juridiskās palīdzības sniedzējiem par sniegto juridisko palīdzību krimināllietās pēc kriminālprocesa virzītāju uzaicinājuma izmaksāti 1 560 131,54 euro.

Atbilstoši Latvijas Republikas Advokatūras likuma 12.panta otrajai daļai atlīdzību un atlīdzināmos izdevumus, kas zvērinātu advokātu vecākajam radušies, organizējot valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības veikšanu kriminālprocesā, sedz no valsts budžetā paredzētajiem līdzekļiem. Tādējādi zvērinātu advokātu vecākajam tiek samaksāta atlīdzība un attiecīgi segti atlīdzināmie izdevumi par minēto pienākumu veikšanu. Latvijas Republikas Advokatūras likuma 12.panta trešā daļa noteic, ka zvērinātu advokātu vecākā atlīdzības noteikšanas kārtību un apmērus, atlīdzināmo izdevumu veidus, atlīdzināmo izdevumu noteikšanas kārtību un apmērus, kā arī zvērinātu advokātu vecākā atlīdzības un atlīdzināmo

izdevumu piešķiršanas kārtību un minēto finanšu līdzekļu izlietojuma pārskata saturu un iesniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Latvijas Republikas Advokatūras likuma 54.¹ panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka zvērinātu advokātu vecākais organizē tiesas darbības teritorijā praktizējošo advokātu darbu, kā arī sastāda advokātu dežūru grafikus valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības veikšanai kriminālprocesā pēc procesa virzītāja pieprasījuma vai Latvijas Zvērinātu advokātu padomes uzdevumā – arī citās lietās. Ievērojot minēto, ar Ministru kabineta 2017.gada 3.janvāra noteikumiem Nr. 9 „Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumos Nr.1493 “Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību”” papildus esošajam apstiprinājumam, ieviesa zvērinātu advokātu vecākā, kas organizē piekritīgās tiesu darbības teritorijas praktizējošo juridiskās palīdzības kriminālprocesā sniedzēju darbu un sastāda viņu dežūru grafiku, apstiprinājumu.

2020.gadā 11 zvērinātu advokātu vecākie attiecīgajās tiesas darbības teritorijās organizēja praktizējošo advokātu darbu valsts nodrošinātās aizstāvības un pārstāvības veikšanai kriminālprocesā, kopumā apstrādājot 6771 procesa virzītāju (policijas, prokuratūras un tiesas) pieprasījumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1093 "Noteikumi par zvērinātu advokātu vecākā atlīdzības un atlīdzināmo izdevumu noteikšanas kārtību un apmēriem" JPA 2020.gadā Latvijas Zvērinātu advokātu padomei zvērinātu advokātu vecāko atlīdzībai un atlīdzināmo izdevumu segšanai pārskaitījusi 68 088 *euro*.

2.3. Valsts kompensācija cietušajiem

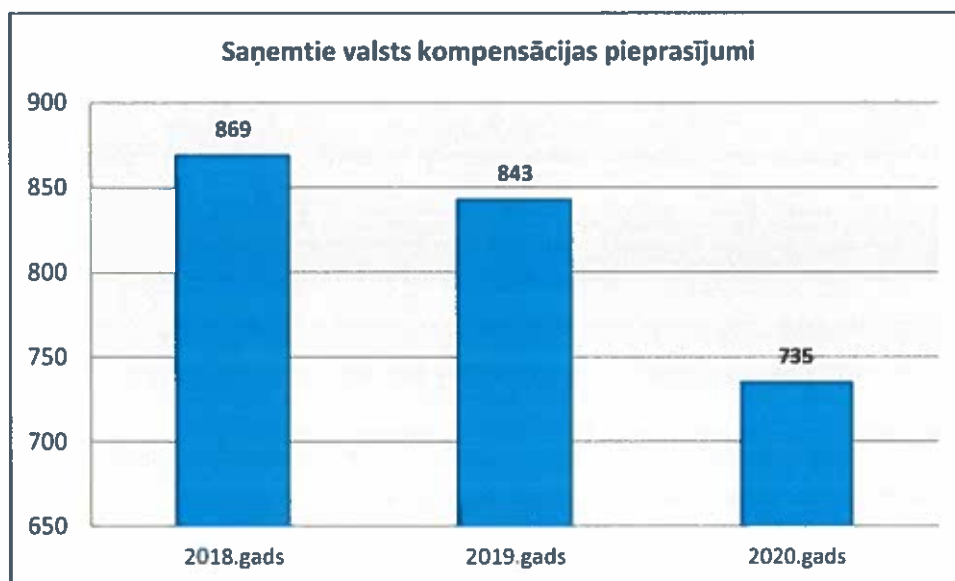
Atbilstoši likumam „Par valsts kompensāciju cietušajiem” valsts kompensācijas izmaksāšana tiek nodrošināta personām, kuras Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzītas par cietušajiem, par tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām vai mantisko zaudējumu, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājusies personas nāve vai cietušajam nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi, aizskarta cietušā tikumība vai cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris, vai cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

Valsts kompensāciju izmaksu cietušajiem pārrobežu gadījumos JPA nodrošina atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvai 2004/80/EK par kompensāciju noziegumos cietušajiem.

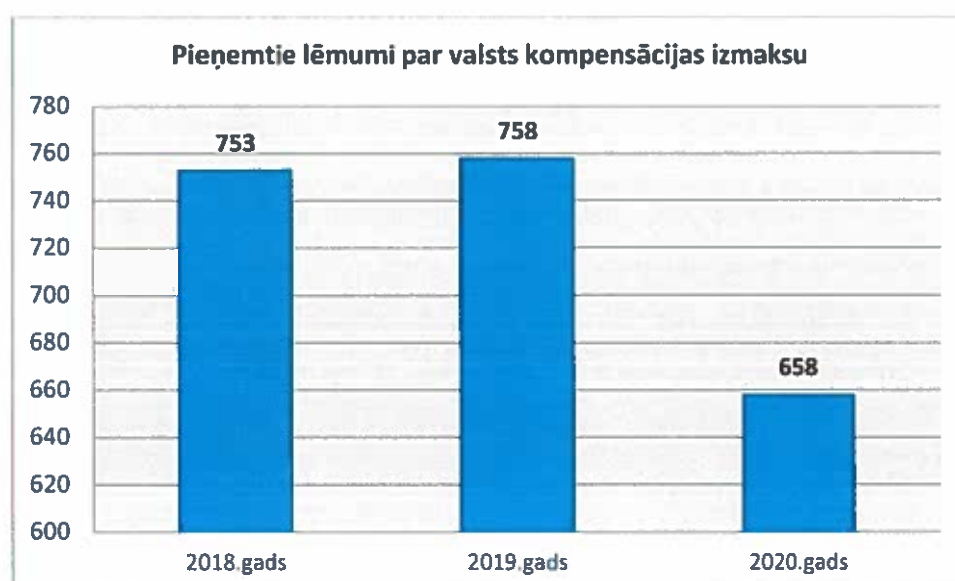
Saistībā ar valsts kompensāciju pārrobežu gadījumos pārskata periodā pārsūtīts viens valsts kompensācijas pieprasījums uz citu ES dalībvalsti (Beļģiju).

Pārskata periodā:

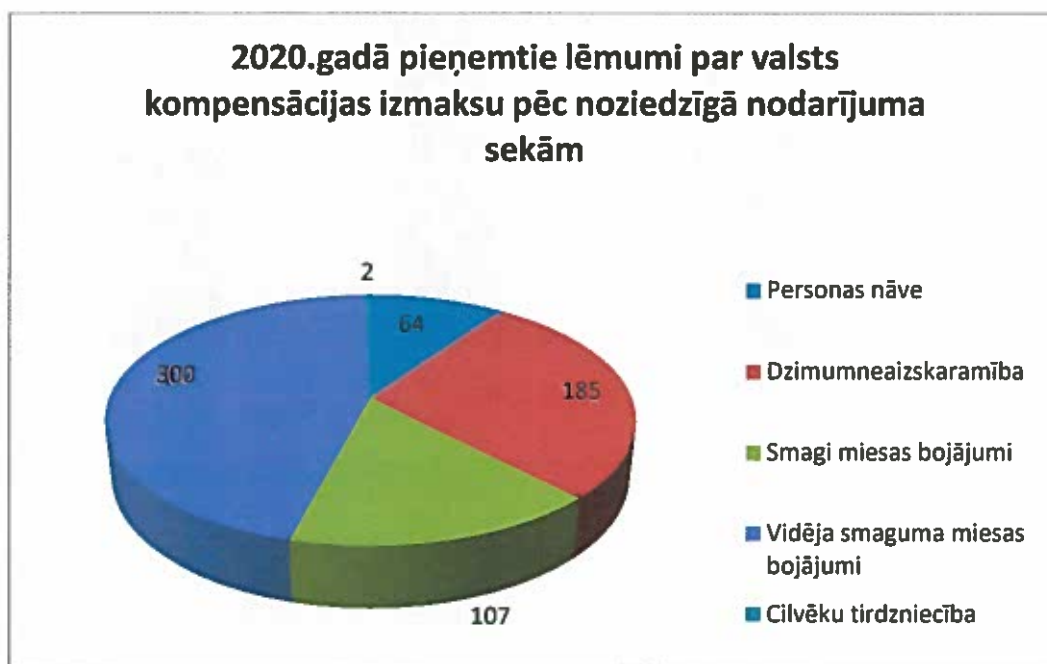
1) saņemti 735 valsts kompensācijas pieprasījumi, kas ir par 12,8 % mazāk nekā 2019.gadā;

2) pieņemti 658 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu, kas ir par 13,2 % mazāk nekā 2019.gadā;

3) analizējot pieņemtos lēmumus pēc noziedzīga nodarījuma sekām, konstatēts, ka vislielākais kritums ir lēmumu skaitā sakarā ar personas nāvi, kas ir par 39,6% mazāk nekā 2019.gadā;

4) pieņemti 300 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, kas ir par 5,1% mazāk nekā 2019.gadā;

5) pieņemti 64 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar personas nāves iestāšanos, kas ir par 39,6 % mazāk nekā 2019.gadā;

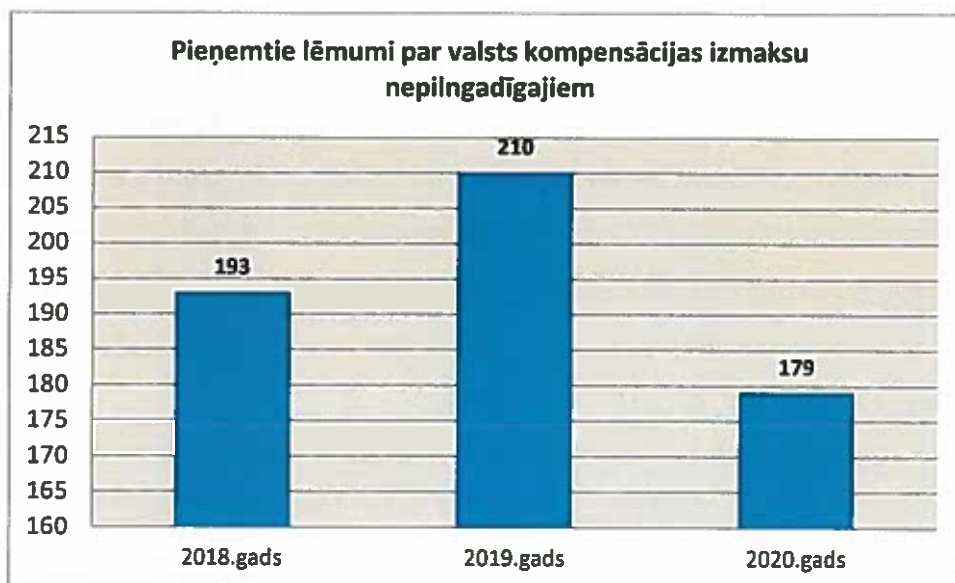
6) pieņemti 185 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar aizskartu cietušā tikumību vai dzimumneizskaramību, kas ir par 15,1% mazāk nekā 2019.gadā;

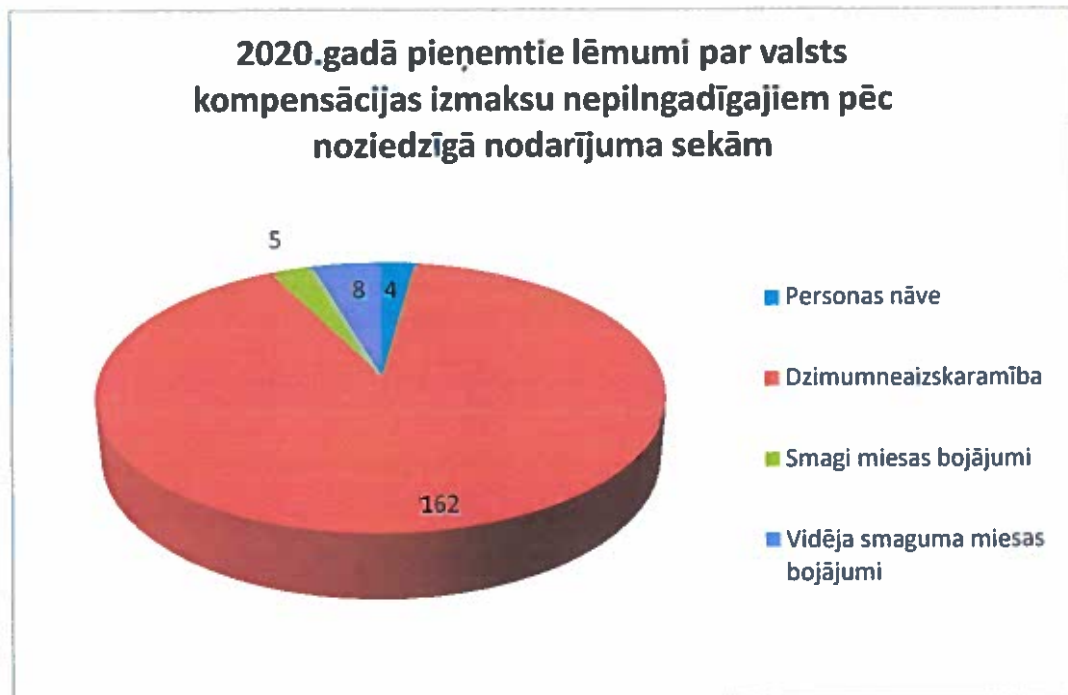
7) pieņemti 107 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, kas ir par 6,1% mazāk nekā 2019.gadā;

8) 2020.gadā ir samazinājies kopējais pieņemto lēmumu par valsts kompensāciju skaits kriminālprocesos, kuros par cietušajiem ir atzītas nepilngadīgas personas. Pieņemti 179 lēmumi par valsts kompensāciju izmaksu nepilngadīgajiem, kas ir par 14,8 % mazāk nekā 2019.gadā;

9) pēc noziedzīgā nodarījuma sekām visvairāk jeb 91% lēmumi pieņemti sakarā ar nepilngadīgā cietušā aizskartu tikumību vai dzimumneaizskaramību;

2.4. Informatīvā tālruņa cietušo atbalstam 116006 darbības nodrošināšana

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.panta otro daļu un 41.panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumu Nr.869 „Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums” 3.5.apakšpunktu, lai izpildītu valsts pārvaldes uzdevumu, 2015.gada 30.septembrī un atkārtoti 2020.gada 30.septembrī tika noslēgts deleģēšanas līgums ar biedrību “Skalbes” par bezmaksas informatīvā tālruņa 116006 „Palīdzības dienests noziegumu upuriem” darbību. Pakalpojums ieviests no 2016.gada 1.janvāra un minētais tālrunis darbojas katru dienu no plkst. 10.00 līdz 22.00 (no 01.10.2020.).

Biedrība “Skalbes”, izpildot valsts pārvaldes uzdevumu, nodrošina: emocionālā un psiholoģiskā atbalsta sniegšanu noziedzīgos nodarījumos cietušajiem; informāciju par cietušo procesuālajām tiesībām, iespējamiem pakalpojumiem un pastāvošajiem cietušo atbalsta dienestiem, kā arī nodrošina informācijas par cietušo tiesībām izvietojumu sociālajos tīklos un interneta vietnēs. Biedrībai “Skalbes” 2020.gadā pārskaitīti 110 595,96 *euro*, lai nodrošinātu informatīvo atbalstu noziedzīgos nodarījumos cietušajiem.

Nodrošinot pakalpojuma izpildi, biedrība “Skalbes” 2020.gadā sniedza konsultācijas 3637 zvanītājiem, kas ir par 67,1 % vairāk nekā 2019.gadā, kā arī pieaudzis sniegto konsultāciju skaits – 1302 tiešsaistē, izmantojot čata servisu interneta vietnē www.cietusajiem.lv, kas ir par 110% vairāk nekā 2019.gadā. 2020.gadā aktuālāko zvanu tēmu skaitā nemainīgi saglabājas vardarbība ģimenē, tāpat saņemti zvani saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu

(krāpšanas, zādzības, laupīšanas), noziegumi pret dzīvību un veselību (miesas bojājumi, slepkavības), noziedzīgi nodarījumi pret tikumību un dzimumneaizskaramību, huligānisms, ceļu satiksmes negadījumi u.c.

2.5. Darbība, nodrošinot izmaksāto līdzekļu piedziņu

2.5.1. Valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai izmaksāto līdzekļu piedziņa

Saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 8.panta 3.punktu JPA likumā noteiktajos gadījumos nodrošina valsts budžeta līdzekļu piedziņu, kas piešķirti juridiskās palīdzības nodrošināšanai.

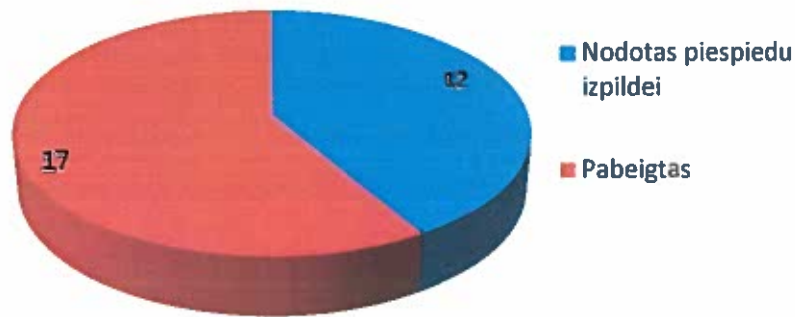
Personai, kas saņēmusi valsts nodrošināto juridisko palīdzību, jāatmaksā ar juridisko palīdzību saistītos izdevumus pilnā apmērā, ja JPA konstatē, ka:

- 1) persona ir norādījusi īstenībai neatbilstošas ziņas, kas bijušas par pamatu juridiskās palīdzības saņemšanai;
- 2) persona ļaunprātīgi izmantojusi tiesības uz juridisko palīdzību, tai skaitā nav ievērojusi likumā noteiktos pienākumus;
- 3) persona ir nepamatoti saņēmusi juridisko palīdzību.

Ja juridiskā palīdzība pieprasīta pārrobežu strīdā, persona samaksā tulkošanas izdevumus, kas segti no valsts budžeta, ja citas valsts kompetentā iestāde atsaka juridiskās palīdzības sniegšanu.

Pārskata periodā pārbaude veikta 626 valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības lietās, izvērtējot, vai pastāv kāds no Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajiem gadījumiem, kad ar juridisko palīdzību saistītie izdevumi juridiskās palīdzības saņēmējam jāatmaksā valsts budžetā. Konstatēti 13 gadījumi, kad personai jāatmaksā ar juridisko palīdzību saistītie izdevumi un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai izmaksāto līdzekļu piedziņas nodrošināšanai uzsāktas administratīvās lietas. Pārskata periodā piespiedu izpildei zvērinātiem tiesu izpildītājiem nodotas 12 lietas un pabeigtas 17 lietas.

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai izmaksāto līdzekļu piedziņas lietu virzība

Izvērtējot ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanu saistīto izdevumu piedziņas pamatotību, konstatēts, ka persona nepamatoti izmantojusi valsts nodrošināto juridisko palīdzību, t.i., uz valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanas brīdi persona neatbilda Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 3.pantā minētajiem kritērijiem – persona nebija ieguvusi maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusu, vai nonākusi tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tai liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (stihisku nelaimju, nepārvaramas varas vai citu no personas neatkarīgu apstākļu dēļ), vai atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā vai, neievērojot likumā noteiktos pienākumus, ļaunprātīgi izmantojusi tiesības uz juridisko palīdzību.

Valsts budžetā ar JPA izdotu administratīvo aktu 2020.gadā piedzīti ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanu saistītie izdevumi **618 euro** apmērā, kas ir par **55 euro** vairāk nekā 2019.gadā.

Kopumā kopš 2014.gada valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai izmaksāto līdzekļu piedziņas process uzsākts **243** lietās, no tām 2020.gadā **13** lietās. Pārskata perioda beigās **5** lietās turpinājās piedziņas administratīvais process iestādē, **37** atradās piespiedu izpildē pie zvērīnātiem tiesu izpildītājiem, bet pabeigtas **201** valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piedziņas lietas, un valsts budžetā piedzīti **7320 euro**.

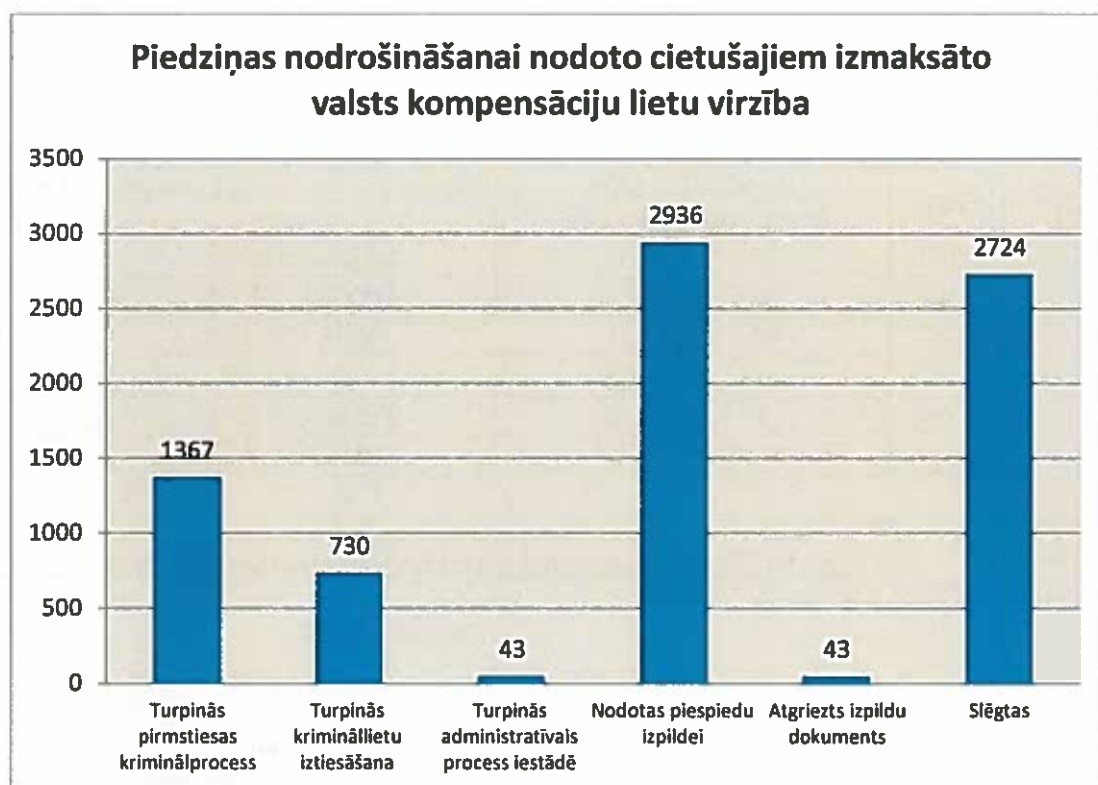
2.5.2. Valsts kompensācijās cietušajiem izmaksāto līdzekļu piedziņa

Saskaņā ar likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem” 4.panta pirmās daļas 3. un 4.punktam JPA likumā noteiktajos gadījumos nodrošina cietušajiem izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu. Cietušajiem izmaksātās valsts kompensācijas piedziņa tiek nodrošināta Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā un administratīvā procesa ietvaros.

Valsts kompensācijās cietušajiem izmaksāto līdzekļu piedziņas nodrošināšanai nodotas **7847** lietas, no tām 2020.gadā **660** lietas.

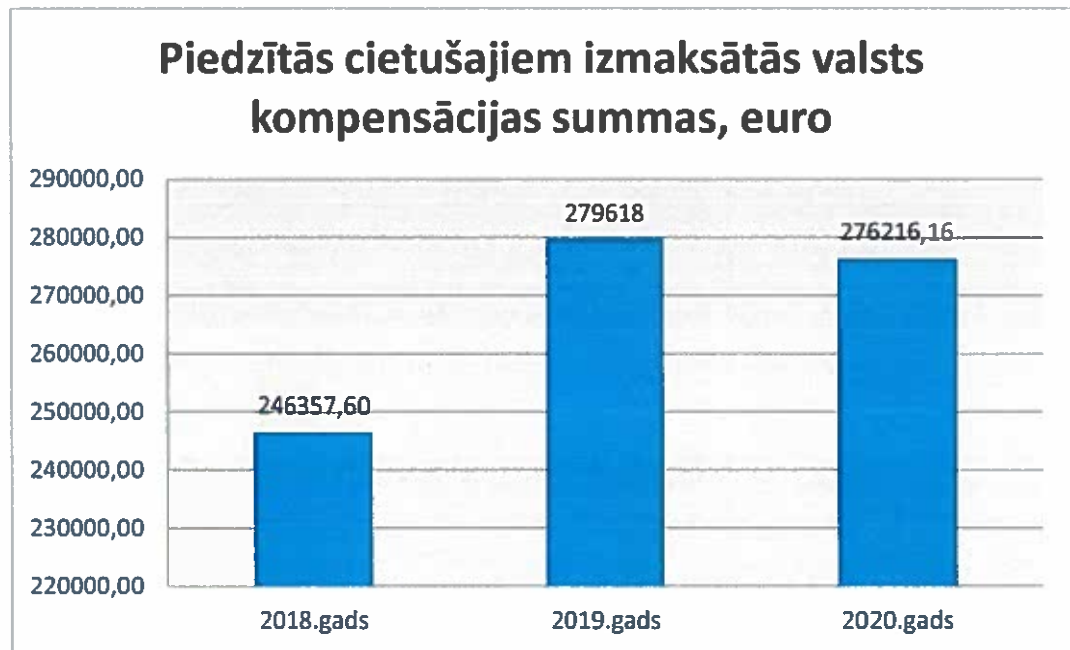
No visām piedziņas nodrošināšanai nodotajām valsts kompensāciju lietām pārskata perioda beigās:

- 1) 1367 lietās turpinājās pirmstiesas kriminālprocess policijā vai prokuratūrā;
- 2) 730 lietās turpinājās krimināllietas iztiesāšana tiesā;
- 3) 43 lietās turpinājās piedziņas administratīvais process iestādē;
- 4) 2936 lietas bija nodotas piespiedu izpildei zvērinātiem tiesu izpildītājiem un turpinājās piedziņas rezultātu monitorings;
- 5) 43 lietās zvērināti tiesu izpildītāji atgriezuši izpildu dokumentus sakarā ar piedziņas neiespējamību vai piedziņa nebija iespējama sakarā ar to, ka personas nav valstspiederīgie;
- 6) 2724 lietas slēgtas.

Izvērtējot cietušajiem izmaksātās valsts kompensācijas piedziņas iespējas, konstatēts, ka valsts budžetā pārskata periodā nav iespējams piedzīt 251132 *euro*. Visbiežākie cietušajiem izmaksātās valsts kompensācijas nepiedzīšanas iemesli ir parādnieka nāve, kriminālprocesa izbeigšana, iestājoties kriminālatbildības noilgumam u.c.

Pārskata periodā valsts budžetā atgūti 276216 *euro*, kas ir par 3402 *euro* mazāk kā 2019.gadā.

Gads	Izmaksātā valsts kompensāciju summa	Piedzītā valsts kompensāciju summa	Piedzīto summu īpatsvars, %
2016.	764 521 EUR	153211,51EUR	20,04
2017.	875 238 EUR	190093,23EUR	21,72
2018.	966 330 EUR	246357,60EUR	25,49
2019.	1 131 760 EUR	279618EUR	24,70
2020.	1131760 EUR	276216,16 EUR	24,41
Kopā	4869609 EUR	1145496,5 EUR	23,52

2.6. Veiktie pasākumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanai

Nr .	Pasākums	Rezultāts
1.	Starpiestāžu sadarbība	<p>1) Organizēti 5 informatīvie semināri par valsts nodrošināto juridisko palīdzību, valsts kompensāciju cietušajiem un ar JPA darbību saistītiem jautājumiem, kuros piedalījās pārstāvji no sociālajiem dienestiem, bāriņtiesām, pašvaldības policijas, nepilngadīgo audzināšanas iestādēm.</p> <p>2) Nodrošināta dalība dažādos citu organizāciju/iestāžu rīkotajos informatīvajos pasākumos, piemēram, sarunu festivālā "Lampa", seminārā "Seksuālā vardarbība pret pieaugušo ģimenē. Starpinstitucionālā sadarbība un atbalsta iespējas"</p>
2.	Pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana	<p>1) Veikta valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņēmēju aptauja un tās rezultātu apkopošana. Rezultāti pieejami šeit: https://jpa.gov.lv/uploads/filedir/klientuanketasapkopojums_2020.pdf</p> <p>2) Veikta cietušo aptauja un tās rezultātu apkopošana. Rezultāti pieejami šeit:</p>

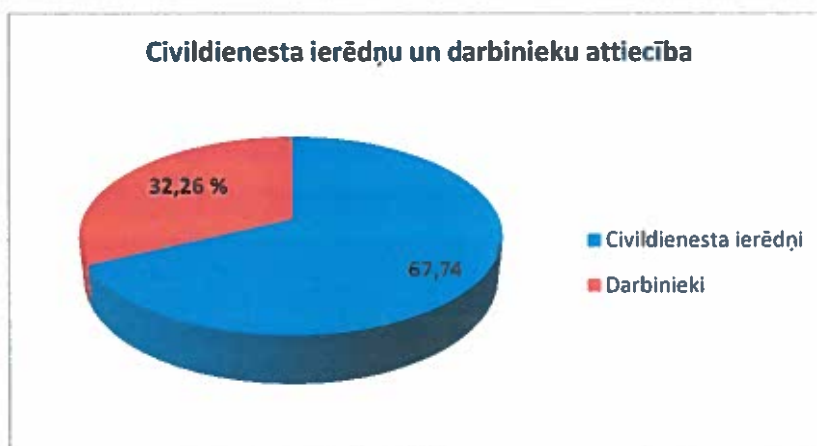
		https://jpa.gov.lv/uploads/filedir/klientuanketasapkopjums_2020_vk.pdf
3.	Iestādes iekšējo procesu efektivitātes paaugstināšana	<p>1) Efektīvi turpina savu darbību Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības reģistra datu sniegšanas un elektroniskās sadarbības tīmekļa vietne (ārējais portāls), kas nodrošina juridiskās palīdzības sniedzēju elektronisku norīkošanu, piekļuvi to pārziņā esošo juridiskās palīdzības lietu datiem un automātisku datu apstrādi.</p> <p>2) Veikta VIS “Valsts kompensācijas reģistrs” pilnveidotā programmatūras risinājuma ieviešana, lai nākotnē nodrošinātu automātisku datu apmaiņu starp sistēmām.</p>

3. PERSONĀLS

JPA tai deleģēto funkciju un uzdevumu izpildi 2020.gadā nodrošināja piecas struktūrvienības: Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļa, Juridiskā nodaļa, Piedziņas nodaļa, Administratīvās un finanšu vadības nodaļa un Lietvedības nodaļa. JPA darbības nodrošināšanai izveidotas 34 amata vietas.

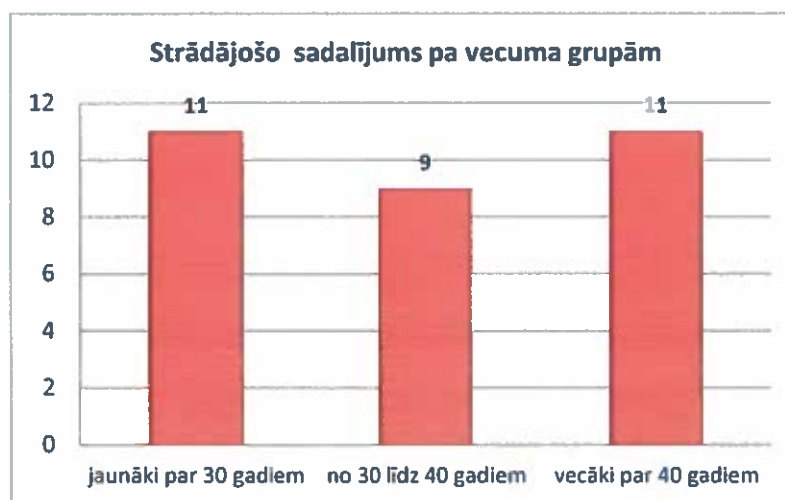
Pārskata periodā:

1) nodarbināto skaits 2020.gada beigās – 21 valsts civildienesta ierēdnis un 10 darbinieki;

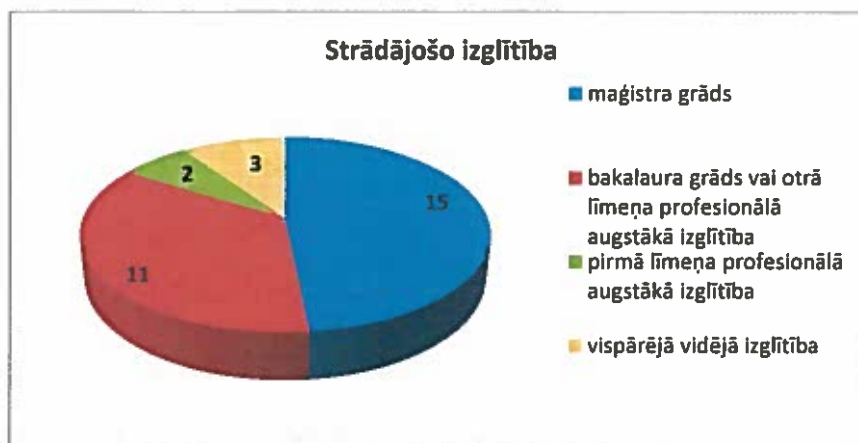
2) valsts civildienesta attiecības uzsāktas ar pieciem ierēdņiem un vienu darbinieku, savukārt izbeigtas ar pieciem ierēdņiem. Personāla mainība 2020.gadā bija 14,71 % un faktiskais vidējais nodarbināto skaits bija 31;

3) nodarbināto skaits pēc dzimuma – 25 sievietes un 6 vīrieši. Strādājošo vidējais vecums – 36,1 gads;

4) ilgāk par 3 gadiem JPA strādā 3 nodarbinātie (9,68 %), no tiem ilgāk par 5 gadiem – 15 nodarbinātie (48,39 %);

5) 15 no JPA nodarbinātajiem ir ieguvuši maģistra grādu, 11 – bakalaura grādu vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Nr.	Pasākums	Rezultāts
1.	Interneta vietne www.jpa.gov.lv	Nodrošināta regulāra iestādes darbības rezultātu un statistikas datu publicēšana, apkopota informācija par jautājumiem, kas saistīti ar iestādes sniegtajiem pakalpojumiem, sniegta informācija par plānotajām izmaiņām normatīvajos aktos. Interneta vietnē pieejams JPA sniegto pakalpojumu apraksts, pieprasījumu veidlapas un to aizpildīšanas paraugi. Atsevišķa sadaļa pieejama juridiskās palīdzības sniedzējiem. Interneta vietnē iedzīvotājiem nodrošināta atbilžu sniegšana uz e-vēstulēm par juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju cietušajiem saņemšanas iespējām.
2.	Twitter konts (@JPA_lv)	Sniegta informācija valsts nodrošināto juridisko palīdzību un valsts kompensāciju cietušajiem, aktuālām izmaiņām normatīvajos aktos, publicētas infografikas, rezultatīvo rādītāju un statistikas dati.
3.	Bezmaksas informatīvais tālr.: 80001801	Sniegta informācija par JPA sniegtajiem pakalpojumiem, veicinot sabiedrībā pieaugošo izpratni par iestādes sniegtajiem pakalpojumiem. Pārskata periodā iedzīvotāji aktīvi izmantoja bezmaksas informatīvo tālruni 8000 1801, reģistrēti 4771 zvani.
4.	Informatīvo materiālu izplatīšana	Valsts un pašvaldību iestādēm Latvijas reģionos, kā arī nevalstiskajām organizācijām izplatīti 11500 bukleti „Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība maznodrošinātām un trūcīgām personām”, “Valsts kompensācijas cietušajiem” un “Valsts pakalpojumi nepilngadīgajiem cietušajiem”.
5.	Sabiedrības informēšanas pasākumi	1) veiktas 3 kampaņas radio, izplatot audio reklāmu par valsts nodrošināto juridisko palīdzību radiostacijās “Latvijas radio 1” un “Radio Skonto” (kopumā 35 dienas). 2) Reklāmkaroga par juridisko palīdzību izvietošana ziņu un izklaides portālā www.skaties.lv . 3) Sociālajos tīklos Facebook un Youtube izplatīts video par iespēju pieprasīt valsts kompensāciju cietušajiem. 4) Lai informētu sabiedrību par informatīvā tālruņa 116006 darbību, biedrība “Skalbes” pārskatāmajā periodā īstenoja šādas sabiedriskās aktivitātes: regulāra informācijas publicēšana sociālajos tīklos Facebook, Twitter, www.cietusajiem.lv u.c. interneta vietnēs, informatīvo materiālu izplatīšana valsts un pašvaldību iestādēm Latvijas reģionos. Pieturvietās Rīgā izvietota vides reklāma. Dalība semināros “Ceļš pēc noziedzīgā nodarījuma”, sociālā atbalsta sniedzējiem reģionos par atbalsta iespējām seksuālas vardarbības upuriem, dalība festivālā LAMPA “Kopsolī ar noziegumos cietušo.” Rīkotas vairākas akcijas, tostarp “Advokatūras dienas” un “Tiesu izpildītāju dienas”, kuru ietvaros iedzīvotājiem sniegtas bezmaksas konsultācijas. Organizēta reklāma un dalība raidījumos televīzijā, radio, reģionālajos laikrakstos.

5. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2021.GADĀ

JPA prioritātes turpmākajam periodam:

1. Veikt pasākumus valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieejamībai, paplašinot personu loku. Izstrādāt un iesniegt priekšlikumus un finansējuma aprēķinus Tieslietu ministrijai.
2. Veikt pasākumus valsts kompensācijas sistēmas pilnveidošanai. Izstrādāt un iesniegt priekšlikumus un finansējuma aprēķinus Tieslietu ministrijai.
3. Uzlabot klientu apkalpošanas servisu, stiprinot darbinieku digitālās prasmes, pilnveidojot sadarbību ar iestādēm un organizācijām mērķauditorijas sasniegšanai, veicinot pieeju digitālajiem risinājumiem, tai skaitā tīmekļa vietnē.
4. Izvērtēt deleģēšanas līguma izpildes rezultātus un pasākumus cietušo informatīvā atbalsta efektīvākai nodrošināšanai.
5. Nodrošināt līdzdalību Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta programmas ietvaros īstenotā projekta “Pieejas tiesai stiprināšana Latvijā, veicinot mediācijas un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pakalpojumus, kā arī atbalstot tiesu politikas attīstību un paaugstinot tiesas vadības kvalitāti” aktivitātēs.